

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

ЭН ВИ СИ ББСБ

ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ КОМПАНИ

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон
санхүүгийн тайлангийн аудит

АГУУЛГА

БАЙГУУЛЛАГЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГЫН МЭДЭГДЭЛ

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 1-5

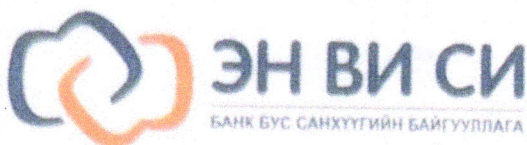
АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ СРЛОГЫН ТАЙЛАН 6

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН 7

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН 8

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН 9-10

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД 11-36

№ 25/04/240
танай _____ -ны № _____ -т

"МҮҮРЬ АУДИТ" ХХК-д

ЭН ВИ СИ ББСБ

ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ КОМПАНИ

2024 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31

Удирдлагын хариуцлагын мэдэгдэл

Эн Ви Си ББСБ ХХК-ийн удирдлага бид санхүүгийн тайлангаа бэлтгэх явцад хараат бус аудиторын тайлан дахь *Санхүүгийн тайлангийн аудитад удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага* хэсэгт дурдсан үүрэг хариуцлагаа хүлээн зөвшөөрч байна гэдгийг энэхүү албан бичгээр мэдэгдэж байна.

Бид эдгээр санхүүгийн тайлантай холбоотой үүрэг хариуцлагаа ухамсарлан, санхүүгийн тайлангаа Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт, Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох заавар журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэсэн гэдгээ баталж байна.

Компанийн удирдлагаас 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайланг зөвшөөрч батлав.

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

НЯГТЛАН БОДОГЧ

Г.ТӨГӨЛДӨР

Х.САРАНЗАЯА

БАЙГУУЛЛАГЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Үүсгэн байгуулах шийдвэр

Эн Ви Си ИБСБ ХХК нь 2007 оны 08 сарын 09-ний өдөр үүсгэн байгуулагчийн шийдвэрийн дагуу Монгол улсын хуулийн хүрээнд үүсгэн байгуулагдаж Монгол Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт 2007 оны 08 сарын 09-ний өдөр бүртгэгдсэн.

Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар 9015001099. Компанийн регистрийн дугаар 5156971.

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг.

Үндсэн үйл ажиллагаа

Зээл олгох

Факторингийн үйлчилгээ үзүүлэх

Итгэлцлийн үйлчилгээ үзүүлэх

Хувьцаа эзэмшигч

2024 оны 11 сарын 28-нд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг өсгөж хувь эзэмшлийг шинэчлэн Монгол улсын хуулийн этгээд Эф Эс Си Өү ХХК нь энгийн хувьцааны 75%, Гүнд Инвестмент ХХК нь 25%-ийг тус тус эзэмшиж байна.

Засаглах этгээдийн мэдээлэл

ТУЗ-ийн дарга Ж. Бат-Ирээдүй

ТУЗ-ийн гишүүн Б. Тэмүгэ

ТУЗ-ийн гишүүн Г. Монголхүү

ТУЗ-ийн гишүүн Д. Саранчимэг

Гүйцэтгэх удирдлага

Гүйцэтгэх захирал Г. Төгөлдөр

Нягтлан бодогч Х. Саранзаяа

Тусгай зөвшөөрөл

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөл 101/122

Бүртгэлтэй хаяг

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 16-р хороо, Амарсанаа 12/1, Колорадо бизнес төв 101 тоот

Аудиторууд

Мүүрь Аудит ХХК

Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчид

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЭН ВИ СИ ББСБ ХХК-ИЙН ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДЭД

Санхүүгийн Тайлангийн Аудитын Тайлан

Хязгаарлалттай Дүгнэлт

Бид, Эн Ви Си ББСБ ХХК-ийн (цаашид Компани гэх) 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайлан, жилийн эцсээрх ашиг алдагдал ба бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын хураангуйг багтасан санхүүгийн тайлангийн тодруулга, тэмдэглэлээс бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр, *Хязгаарлалттай дүгнэлтийн үндэслэл* хэсэгт дурдсан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол, хавсаргасан санхүүгийн тайлангууд нь Компанийн 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, энэ өдрөөрх тасалбар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээ нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС)-ын дагуу бүх материаллаг зүйлийг хамруулан, үнэн зөв толилуулагдсан байна.

Хязгаарлалттай Дүгнэлтийн Үндэслэл

Компани тайлант оны эцсээр 5,425,502 (2023: 2,176,053) мянган төгрөгийн зээлийн авлагад 63,090 (2023: 72,369) мянган төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн сан байгуулж, санхүүгийн тайланд толилуулсан. (Тод.13)

Компани Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2024 оны 555 тоот тогтоолоор батлагдсан “Банк Бус Санхүүгийн үйл ажиллагааны боловч зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам”-ын дагуу зээлийг ангилж, эрсдэлийн сан байгуулдаг бөгөөд энэхүү журамд зааснаар зээлийн ангилал, эрсдэлийн сангийн тооцооллыг шалгахад 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх эгэрээний 1,051,674 мянган төгрөгийн зээл, 19,772 мянган төгрөгийн эрсдэлийн сан нь энэ журамд нийцэхгүй байна гэж үзсэн.

Эдгээр зээл нь гэрээний дагуу төлөлт хийгдэхгүй, хуваарийн дагуу төлөх хугацаанаас хэтэрсэн ба журамд заасны дагуу дахин анги.1бал эдгээр зээлд хамаарах эрсдэлийн сан 318,786 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, хөрөнгө, ашгийн дүн буурах байсан.

Мөн эдгээр зээлд хамаарах 50,861 мянган төгрөгийн хүүгийн авлага нь 41,983 мянган төгрөгөөр буурч балансын гадуур шилжиж, 28,604 мянган төгрөгийн нэмэгдүүлсэн хүүг нэмж тооцох ёстой байсан.

Санхүүгийн тайлангийн талаар Удирдлага болон Засаглах удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь СТОУС-ын дагуу эдгээр санхүүгийн тайланг бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах хариуцлага хүлээх бөгөөд мөн залилан эсвэл алдаанаас үүдэх материаллаг алдаатай тайлагналгүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжтой болгоход зайлшгүй чухал гэж өөрийн тодорхойлсон дотоод хяналтуудын талаарх хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайланг гаргахдаа удирдлага Компанийн үйл ажиллагааг зогсоох, татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудаа гаргахдаа удирдлага тасралтгүй байх зарчмын дагуу компанийн үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлага хүлээдэг.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Бидний зорилго санхүүгийн тайлангууд нь бүхэлдээ залилан эсвэл алдаанаас үүдэлтэй материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах, өөрийн дүгнэлтийг багтаасан аудиторын тайлан гаргахад байдаг. Үл үндэслэлтэй нотолгоо нь баталгааны өндөр түвшин боловч АОУС-ын дагуу хийгддэг аудит нь оршин байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг цаг ямагт илрүүлж байна гэсэн амлалт өгдөггүй. Буруу илэрхийлэл нь залилангаас эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба дангаараа нийлээд материаллаг болж эдгээр алдаа нь санхүүгийн тайлангууд дээр суурилан хэрэглэгчийн гаргах эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай гэж үзсэн үед материаллаг буруу илэрхийллийг авч үзнэ.

АОУС-ын дагуух аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн үнэлэмж ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх хандлагыг баримталдаг. Бид мөн:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, зохистой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг. Учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах явдлууд багтсан байж болно.
- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд дүгнэлт өгөх зорилгоор бус тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогуудын нийцэмжтэй байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн тооцооллын үл үндэслэл, удирдлагын хийсэн тооцоолол болон холбогдох тодруулгыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг тодорхойлдог. Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна

Удирдлага эдгээр зээлийг барьцаа хөрөнгөөр баталгаажсан учраас эрсдэл багатай гэж тайлбарласан боловч зээлийн үнэлгээг тодорхойлох ул үндэслэлтэй нотолгоо олж авч чадаагүй. Компанийн хувьд зээлийн эрсдэлийг үнэлэх журам бодлого байгаагүй учраас бид зохицуулагч этгээдийн баталсан журмыг даган мөрдөх ёстой гэж үзсэн.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудлууд гэдэг нь бидний мэргэжлийн үнэлэмжийн хүрээнд тайлант жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд юм. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хүрээнд эдгээр асуудлуудыг бүхэлд нь авч үзсэн ба эдгээр асуудлын талаар тусад нь дүгнэлт гаргаагүй.

Бид *Хязгаарлалттай дүгнэлтийн үндэслэл* хэсэгт тусгасан асуудлаас гадна дараах зүйлийг гол асуудлаар тодорхойлсон.

Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай эргэлтийн бус хөрөнгө - үл хөдлөх

Тайлант жилийн эцсээр компани 1,433,002 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын зориулалттай эргэлтийн бус хөрөнгө толилуулсан байна.

Компанийн 2024 оны 03 сарын 24-ний №24/01/01 тоот Хувьцаа эзэмшигчдийн шийдвэрээр Пено хийц ХХК-ийн эзэмшил, өмчлөлийн 4,295 мкв үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад зориулалт бүхий газар болон үл хөдлөх эд хөрөнгүүдийг нийт 430,835 мянган төгрөгийн төлбөрт тооцож, Пено хийц ХХК-ийн өмнөөс Хас банканд төлөх өр болох 240,727 мянган төгрөгийг бүрэн төлснөөр, нийт 671,563 мянган төгрөгөөр худалдаж авах шийдвэр гарсан.

Тайлант онд Мастер Үнэлгээ ХХК-ийн хараат бус үнэлгээчин 2024.06.25-ны өдрийн байдлаар уг үхрийн фирмийн барилга байгууламжийн бодит үнэ цэн нь 1,061,479 мянган төгрөг гэж тогтоосон байна. Компани эдгээр үл хөдлөх хөрөнгийг өмчлөх эрхтэй боловч газар эзэмших эрх шилжүүлэн авах ажиллагаа үргэлжилж байгаа тул уг үл хөдлөх хөрөнгийг худалдан борлуулах боломжтой болох хүртэл хөдөө аж ахуйн зориулалтаар бусдад түрээслүүлэх төлөвлөгөөтэй байна. (Тод.17)

Бид аудитын хүрээнд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тооцоолол, журналын бичилтүүд, удирдлагын байр суурийг үнэлж, дахин үнэлгээний тайлан, гэрээ, тогтоол шийдвэртэй танилцах зэрэг аудитын горимыг хэрэгжүүлж залруулга санал болгосон.

Бид аудитаа Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-ын дагуу хийсэн. Эдгээр стандартын дагуу хүлээх хариуцлагаа энэхүү тайлангийн Санхүүгийн тайлангийн аудитад Аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага хэсэгт харуулсан.

Бид Нягтлан бодогчдын Ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөл (НБЁЗОУСЗ)-өөс гаргасан Мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын Аудитын тухай хуулиар санхүүгийн тайлангийн аудитад тавигддаг ёс зүйн шаардлагын дагуу компаниас хараат бус бөгөөд хууль болон НБЁЗОУСЗ-өөс гаргасан дүрмийн шаардлагын дагуу тавигддаг ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь дүгнэлт гаргахад хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэл болно гэж найдаж байна.

гэж үзвэл аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр х олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал эсвэл нөхцөл байдал Компани тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.

- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад тодорхойлсон дотоод хяналтын аливаа мэдэгдэхүйц доголдлыг багтаагаад аудитаар илэрсэн томоохон асуудлуудаар засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцдаг.

Бид хараат бус байдлын тухай холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн мэдэгдлээр засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийг хангадаг ба мөн бид шаардлагатай гэж үзвэл харилцаа холбоо, аюулгүй байдал зэрэг бидний хараат бус байдлын хүрээнд бодолцож үзвэл зохих асуудлуудаар харилцдаг. Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцсан асуудлуудаас тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн нөлөөтэй асуудлуудыг тодорхойлж тэдгээр асуудлаа аудитын гол асуудлууд гэж үздэг.

Хууль, дүрэм журмаар аливаа асуудлыг олон нийтэд мэдээлэхийг хориглосон эсвэл тун ховор тохиолдолд аудиторын тайландаа аливаа асуудлаар харилцах нь тухайн харилцаанаас хүртэх олон нийтийн үр өгөөжөөс илүү сөрөг үр дагавартай учраас аудиторын тайландаа харилцахгүй байх нь зүйтэй гэж үзсэнээс бусад тохиолдолд тэдгээр асуудлыг аудиторын тайландаа тодорхойлдог.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага нь бусад мэдээлэлд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэл гэдэгт Санхүүгийн зохицуулах хороонд бэлтгэж өгсөн санхүүгийн мэдээлэл, жилийн тайланг хамруулж ойлгох ба санхүүгийн тайлан болон манай аудитын тайлан нь бусад мэдээллийг хамрахгүй буюу бид үүнтэй холбоотой ямар нэгэн баталгаажуулалт хийгээгүй болно.

Бидний гүйцэтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотойгоор бид бусад мэдээллийг уншиж танилцан, бусад мэдээлэл нь аудитлагдсан санхүүгийн тайлан болон аудитын явцад олж авсан аудиторын мэдлэгээс материаллаг зөрүүтэй эсэхийг тодорхойлох үүрэгтэй. Хэрэв бусад мэдээлэл нь материаллаг зөрүүтэй бол бид энэ тухай тайлагнах үүрэгтэй.

Бусад асуудал

Эхний үлдэгдлийн талаар

Компанийн 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг өөр аудитор гүйцэтгэсэн ба өмнөх аудитор нь өөрчлөлтгүй санал дүгнэлтийг 2024 оны 03 сарын 28-ны өдөр гаргасан байсан.

Бид 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд зэрэгцүүлэгдэх мэдээллийг дахин бэлтгэсэн бөгөөд 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлангуудыг аудитлах, нягтлах эсвэл өөр ямар нэгэн горим гүйцэтгэхээр томилогдоогүй.

Иймд 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайлангуудад бүхэлд нь эсвэл хэсэгчлэн ямар нэгэн дүгнэлт, баталгаажуулалтыг өгөөгүй болно.

Тайлангийн хэрэглэгчид

Энэхүү тайланг өөр ямар нэгэн зорилгоор биш, Монгол улсын Компанийн тухай хуулийн 5-р зүйлд заасан Эн Ви Си ББСБ ХХК-ийн хувьцаа эзэмшигчид зориулан гаргасан бөгөөд бусад этгээдэд зориулагдаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн хүрээнд гуравдагч этгээдийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХАРИУЦСАН ЗАХИРАЛ
Огноо: 2025.06.13

Хаяг: Улаанбаатар хот 14240, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж 7/3 байр, Центрум төв, 7 давхар 701 тоот. Утас: 976-70150003, И-мэйл: info@moore-mongolia.mn

АШИГ АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН

	Тод	2024 Аудитлагдсан ₮'000	2023 Аудитлагдсан ₮'000
Хүүгийн орлого	7	1,018,491	637,483
Хүүгийн зардал	8	(495,250)	(266,636)
Хүүгийн цэвэр орлого		523,241	370,847
Эрсдэлийн сан - цэвэр	13	(7,004)	(20,281)
Эрсдэлийн сангийн дараах хүүгийн цэвэр орлого		516,237	350,566
Хүүгийн бус орлого	9	75,791	46,145
Хүүгийн бус зардал	10	(430,382)	(351,869)
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгийн хэрэгжээгүй үнэлгээний олз	17	738,139	-
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг		899,785	44,842
Орлогын татварын зардал	11	(90,679)	(4,484)
Тайлант жилийн цэвэр ашиг		809,106	40,358

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд нь энэхүү аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн
салшгүй хэсэг болно.

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

	Тод	2024 Аудитлагдсан ₮'000	2023 Аудитлагдсан ₮'000
ХӨРӨНГӨ			
Санхүүгийн хөрөнгө			
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	12	446,745	137,850
Харилцагчдад олгосон зээл	13	5,362,412	2,103,684
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	14	822,587	902,764
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн		6,631,744	3,144,298
Санхүүгийн бус хөрөнгө			
Урьдчилж төлсөн тооцоо	15	102,500	5,198
Бараа материал	15	2,843	2,411
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө	15	104,840	309,784
Үндсэн хөрөнгө	16	31,886	8,235
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай эргэлтийн бус хөрөнгө	17	1,433,002	-
Санхүүгийн бус хөрөнгийн дүн		1,675,071	325,628
НИЙТ ХӨРӨНГӨ		8,306,815	3,469,926
ӨР ТӨЛБӨР			
Санхүүгийн өр төлбөр			
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	18	3,713,304	1,381,075
Бусад санхүүгийн эх үүсвэр	18	828,144	204,654
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн		4,541,448	1,585,729
Орлогын албан татварын өр	19	14,061	4,502
Хойшлогдсон татварын өр	19	73,814	-
Бусад өглөг	19	126,306	113,594
Санхүүгийн бус өр төлбөрийн дүн		214,181	118,096
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		4,755,629	1,703,825
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ		3,551,186	1,766,101
Өмч:			
Хувьцаат капитал	20	4,267,075	3,967,075
Хоёрдогч өглөг	20	1,100,000	300,000
Хуримтлагдсан ашиг	21	(1,815,889)	(2,500,974)
НИЙТ ӨМЧ		3,551,186	1,766,101

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд нь энэ хүү аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

		Хувьцаат капитал	Хоёрдогч өглөг	Хуримтлагд- сан ашиг	Нийт
Үзүүлэлт	Тод	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
2023.01.01		3,967,075	-	(2,541,332)	1,425,743
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	21	-	-	40,358	40,358
Хувьцаат капиталын өөрчлөлт		300,000	-	-	300,000
2023.12.31		4,267,075	-	(2,500,974)	1,766,101
Тайлант үеийн цэвэр ашиг	21	-	-	809,106	809,106
Өмнөх үеийн үр дүнд хийсэн залруулга	17	-	-	(124,021)	(124,021)
Хувьцаат капиталын өөрчлөлт	21	-	1,100,000	-	1,100,000
2024.12.31		4,267,075	1,100,00	(1,815,889)	3,551,186

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд нь энэхүү аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

	Тод	2024	2023
		Аудитлагдсан ₮'000	Аудитлагдсан ₮'000
1.Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг		899,785	44,842
<i>Тохируулга:</i>			
Зээлийн эрсдэлийн сангийн зардал	10	7,004	20,281
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	10	4,852	6,923
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгийн хэрэгжээгүй үнэлгээний олз	17	(738,139)	-
<i>Ажлын капиталын өөрчлөлт:</i>			
Зээлийн авлагын бууралт (өсөлт)	13	(3,258,728)	(67,560)
Урьдчилж төлсөн тооцооны (өсөлт)	15	(97,302)	(4,946)
Бараа материалын (өсөлт) бууралт	15	(432)	(272)
Хуримтлуулсан итгэлцлийн хүүгийн өглөгийн өсөлт	18	210,250	4,068
Итгэлцлийн үйлчилгээний өсөлт	18	2,121,979	228,159
Хуримтлуулсан зээлийн хүүгийн авлагын (өсөлт) бууралт	14	(8,941)	(66,410)
Бусад авлагын (өсөлт) бууралт	14	89,118	(392,258)
Бусад өглөгийн өсөлт (бууралт)	19	(373,274)	38,083
Өмнөх үеийн үр дүнд хийсэн залруулга	17	(124,021)	-
Хойшлогдсон татварын өрийн (өсөлт) /бууралт	1	(73,814)	-
Төлсөн татвар	1	(8,901)	(18,495)
Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(1,350,564)	(207,585)
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	16	(28,405)	-
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нэмэгдүүлэхэд төлсөн	18	(1,100,000)	-
Бусад хөрөнгийн (өсөлт) бууралт	15	204,944	-
Хөрөнгө оруулалтын цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(923,461)	-

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд нь энэхүү аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

		2024 Аудитлагдсан ₮'000	2023 Аудитлагдсан ₮'000
	Тод		
3. Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ			
Итгэлцлийн үйлчилгээнээс хүлээн авсан мөнгө	13	2,121,979	228,159
Бусад зээлээс хүлээн авсан	13	585,781	-
Зээлийн хүүгийн төлбөрт төлсөн	13	(124,840)	(32,223)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		2,582,920	195,936
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ		308,895	(11,649)
Мөнгөний эхний үлдэгдэл		137,850	149,499
Мөнгөний эцсийн үлдэгдэл		446,745	137,850

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд нь энэ сүү аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

1. Ерөнхий мэдээлэл

Эн Ви Си ББСБ ХХК нь 2007 оны 08 сарын 09-ний өдөр үүсгэн байгуулагчийн шийдвэрээр Монгол улсын хуулийн дагуу Хязгаарлагдмал Хариуцлагатай Компани хэлбэрээр үүсгэн байгуулагдсан.

Компани нь Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд зээл олгох, итгэлцлийн үйлчилгээ үзүүлэх, факторингийн үйлчилгээ үзүүлэх эрх бүхий банк бус санхүүгийн байгууллага юм.

Хувьцаа эзэмшигчдийн шийдвэрээр 2024 оны 11 сарын 28-нд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлж хувь эзэмшлийг шинэчлэн Монгол улсын хуулийн этгээд Эф Эс Си Өү ХХК нь энгийн хувьцааны 75%, Гүнд Инвестмент ХХК нь 25%-ийг тус тус эзэмшиж байна.

Компанийн албан ёсны бүртгэлтэй хаяг нь Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 16-р хороо, Амарсанаа 12/1, Колорадо бизнес төв, 101 тоот.

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг компанийн толилуулгын валют болох Монгол улсын үндэсний мөнгөн тэмдэгт Монгол төгрөгөөр илэрхийлсэн. Эдгээр санхүүгийн тайлангуудад өөрөөр тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд бүх үзүүлэлтүүд мянган төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн.

2. Компанийн үйл ажиллагааны орчин

Компани нь 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаар 809,106 (2023: 40,358) мянган төгрөгийн цэвэр ашигтай, 4,755,629 (2023: 1,703,825) мянган төгрөгийн богино хугацаат өр төлбөртэй, 6,631,744 (2023: 3,144,298) мянган төгрөгийн санхүүгийн хөрөнгөтэй ажилласан байна.

ОУ-ын зээлжих зэрэглэл тогтоогч Мүүдиз агентлагийн үнэлгээгээр Монгол улсын урт хугацааны зээлжих зэрэглэл B2, төлөв нь эерэг, харин ОУ-ын зээлжих зэрэглэл тогтоогч Фитч агентлагийн үнэлгээгээр B+, тогтвортой болж дээшилсэн.¹ Үүнд, МУ-ын өрийн ДНБ-д эзлэх хувь буурч өрийн дарамт багассан, эдийн засгийн өсөлт эрчимжсэнээр тогтворгүй байдлын эрсдэл буурсан зэрэг хүчин зүйлс нөлөөлсөн байна. Тус агентлагуудын төсөөллөөр МУ-ын эдийн засгийн бодит өсөлт 2024 онд 5,8 (2023: 7,1 хувь) хувь байсан бол Оюу толгойн үйлдвэрлэл тогтворжих нөлөөгөөр 2025 онд эдийн засгийн бодит өсөлт 6 хувьд хүрч тогтворжино гэсэн төсөөлөлтэй байсан.

Монгол банк 2025 онд эдийн засгийн өсөлт эрчимжсэн хэвээр, гадаад зах зээлийн төлөв өмнөхөөс өөрчлөлтгүй байх төсөөлөлтэй байсан боловч 2025 оны 1 дүгээр улиралд Засгийн газрын шийдвэрээс үүсэлтэй цахилгааны үнийн өсөлт, түүний дам нөлөө, цалингийн өсөлтийг дагасан үйлчилгээ, түрээс, импортын барааны үнийн өсөлт, нийтийн тээвэр зэрэг бусад бараа үйлчилгээний үнэ өсөлтөөс шалтгаалан инфляцын төсөөлөл өмнөхөөс нэмэгдэж, Төв банкны зорилтоос өндөр байхаар байна. Гадаад орчны хувьд геополитикийн нөхцөл байдал, АНУ-ын худалдаа, татварын бодлоготой холбоотойгоор тодорхой бус байдал нэмэгдэж, гадаад эрэлт саарах, гадаад суурь хүү харьцангуй алгуур буурах хүлээлттэй байна.

¹ Moody's: 2024 оны 11 сарын 18-ны үнэлгээ
Fitch: 2024 оны 9 сарын 19-ний үнэлгээ

2. Компанийн үйл ажиллагааны орчин (Үргэлжлэл)

Мөн Санхүүгийн зохицуулах хороо нь 2025.02.25-ны өдрийн 71 дүгээр тогтоолоор “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам” баталсан бөгөөд уг журмыг мөрдөх үүрэгтэй. Түүнчлэн Монгол банк нь бодлогын хүүг 2 нэгжээр нэмэгдүүлэх 12 хувьд хүргэх, иргэдэд шинээр олгох болон нөхцөлийг нь өөрчлөх хэрэглээний зээлийн хувьд өр, орлогын харьцааны дээд хязгаарыг шинэчлэн тогтоох шийдвэрийн 2025 оны 03 дугаар сард гаргасан байна.

Компанийн удирдлага эдийн засгийн өөрчлөлтүүдийг анхааран ажиглаж байгаа бөгөөд шууд бусаар үзүүлэх нөлөөг үнэлж, тухай бүр хариу арга хэмжээ авахаар төлөвлөж байна. Нэн тэргүүнд зохицуулагч этгээдийн шаардлагуудыг зөрчихгүй байх, зээлийн бүтэц, бодит зээлийн эрсдэлийг бууруулахад анхаарал хандуулж байна.

3. Тайлан бэлтгэх үндэслэл

Санхүүгийн тайлангууд нь түүхэн өртөгт суурилж бэлтгэгдсэн бөгөөд тодорхой санхүүгийн болон санхүүгийн бус хөрөнгүүд нь холбогдох стандартын шаардлагуудын дагуу илэрхийлэгдсэн.

Санхүүгийн тайлангууд нь Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Хороо (НББОУСХ)-ноос гаргаж, мөрдүүлсэн Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (СТОУС) болон СТОУС-ын Тайлбарын Хорооноос гаргасан тайлбарын дагуу бэлтгэгдсэн байна. Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэхдээ Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Монгол улсын Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хорооны батлагдсан заавар журмуудыг даган мөрдсөн болно.

Тасралтгүй байх зарчим

Компанийн хувьд тайлант онд үйл ажиллагаа өсөлттэй байсан бөгөөд дараагийн 12 сард үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах зарчимд нөлөөлөхүйц материаллаг тодорхойгүй байдал үүсээгүй тул санхүүгийн тайлангуудыг тасралтгүй зарчимд суурилан бэлтгэсэн байна.

Гадаад валют

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Компанийн бүртгэлийн валют болох Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт Төгрөгөөр бэлтгэн толилуулсан. Бүртгэлийн валют нь Компанийн үйл ажиллагаагаа явуулдаг эдийн засгийн анхдагч орчны валют юм.

Ажил гүйлгээ ба үлдэгдэл

Гадаад валютаар хийгдсэн ажил гүйлгээг ажил гүйлгээний өдрийн бүртгэлийн валют ба гадаад валютын хоорондох спот ханшаар бүртгэсэн. Тайлагналын өдөр бүр гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийг тайлагналын өдрийн хаалтын ханшаар хөрвүүлдэг. Гадаад валютаарх бодит үнэ цэнээрээ бүртгэгдсэн мөнгөн бус зүйлсийг уг бодит үнэ цэн (БҮЦ)-ийг тодорхойлсон өдрийн валютын ханшаар хөрвүүлнэ. Бусад бүх мөнгөн бус зүйлсийг анх хүлээн зөвшөөрсөн өдрийн түүхэн ханшаар нь хөрвүүлнэ.

Валютын ханшийн зөрүүний олз гарзыг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө. БҮЦ-ээрх мөнгөн бус зүйлсийн олз, гарзыг тухайн БҮЦ-ийн зөрүүг бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэдэг бол тэрхүү олз, гарзын ханшийн өөрчлөлттэй холбоотой хэсгийг ч мөн бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэнэ.

3. Тайлан бэлтгэх үндэслэл (Үргэлжлэл)

Харин эсрэгээр БҮЦ-ээр хэмжигдсэн мөнгөн бус зүйлсийн БҮЦ-ийн олз гарзыг ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрдөг бол тэрхүү олз гарзын ханшийн өөрчлөлттэй холбоотой хэсгийг ч мөн ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бусад шаардлага

Олон Улсын Тогтвортой Байдлын Стандартын зөвлөлөөс 2023 оны 06 сард цаг уурын өөрчлөлттэй холбоотой Тогтвортой байдлын стандартуудыг баталсан.

Эдгээр санхүүгийн тайлан нь тус Тогтвортой байдлын стандартаар шаардсан тодруулгыг агуулаагүй бөгөөд дотоодын дүрэм журмаар тус стандартыг дагаж мөрдөхийг шаардсан тохиолдолд Тогтвортой байдлын тодруулгыг тусдаа бэлтгэнэ.

4. Материаллаг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

4.1 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод орсон өөрчлөлт – Шинэ стандарт болон нэмэлт өөрчлөлтүүд

Компани дараах нэмэлт өөрчлөлтүүдийг анх удаа мөрдсөн:

НББОУС 1 Өр төлбөрийг эргэлтийн ба эргэлтийн бусаар ангилах ангилал болон гэрээнд тусгасан шалгуур нөхцөлүүд /ковенант/ бүхий эргэлтийн бус өр төлбөртэй холбоотой нэмэлт өөрчлөлтүүд - Эдгээр нэмэлт өөрчлөлтүүд нь өр төлбөрийг эргэлтийн, эргэлтийн бус гэж ангилахын тулд аж ахуйн нэгж төлбөр төлөх хугацааг тайлагналын өдрөөс хойш хамгийн багадаа 12 сарын хугацаагаар хойшлуулах эрхэнд зөвхөн үндэслэнэ гэдгийг тодорхойлж өгсөн. Уг эрх нь тайлагналын өдрөөр оршин байх ёстой.

Зөвхөн тайлагналын өдрөөр болон түүнээс өмнө Компани дагаж мөрдөх ёстой ковенантууд л уг эрхэнд нөлөөлнө. Харин тайлагналын өдрөөс хойш дагаж мөрдөх ковенантууд тайлагналын өдрөөрх өр төлбөрийг эргэлтийн ба эргэлтийн бусаар ангилах ангилалд нөлөөлөхгүй. Гэхдээ тэдгээр өр төлбөрүүд нь тайлагналын өдрөөс хойш 12 сарын дотор төлөгдөхөөр болж болзошгүй эрсдэлийг мэдээлэл хэрэглэгч нар ойлгоход туслахын тулд тодруулга хийхийг шаардсан. Компанийн ковенанттай зээл ба зээллэгийн ангилалд нөлөөлөл байгаагүй.

НББОУС 7 ба СТОУС 7 Нийлүүлэгчийг санхүүжүүлэх хэлэлцээрт орсон нэмэлт өөрчлөлтүүд - Энэ өөрчлөлт нь аж ахуйн нэгж буюу худалдан авагчийг нийлүүлэгчийг санхүүжүүлэх гэрээнийхээ гол нөхцөл заалтууд, жишээ нь уртасгасан төлбөрийн хугацаа болон барьцаа, батлан даалтаар хангасан эсэх гэх мэт чанарын болон тоон мэдээллүүдийг тодруулахыг шаардсан.

Энэ өөрчлөлт нь санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрсөн дүнгүүдэд нөлөөлөөгүй.

СТОУС 16 Борлуулаад буцаан түрээслэх үеийн түрээсийн өр төлбөр - Энэ өөрчлөлт нь борлуулагч-түрээслэгчийг борлуулаад буцаан түрээслэх ажил гүйлгээнээс бий болсон түрээсийн өр төлбөрийг хэмжихдээ хувьсах түрээсийн төлбөрийг анхны хүлээн зөвшөөрөлтөд багтаах, анхны хүлээн зөвшөөрөлтийн дараа, түрээсийн өр төлбөрийн дараа үеийн хэмжилтэд тавигддаг ерөнхий шаардлагуудыг мөрдөхийг шаардсан. Компанид энэ өөрчлөлтөд хамаарах ажил гүйлгээ гараагүй тул өөрчлөлт ороогүй.

4. Материаллаг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого (Үргэлжлэл)

4.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод орсон өөрчлөлт - Батлагдсан боловч хэрэгжиж эхлээгүй байгаа стандартууд болон тайлбарууд

Дараах батлагдсан боловч хэрэгжиж эхлээгүй байгаа стандарт тайлбаруудыг 2025 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс хойш мөрдөж эхлэх ба Компанийн санхүүгийн тайланд нөлөөлж болзошгүй. Үүнд:

СТОУС 9 болон СТОУС 7-д орсон өөрчлөлтүүд: Санхүүгийн хэрэглүүрүүдийн ангилал ба хэмжилттэй холбоотой өөрчлөлтүүд - Эдгээр нэмэлт өөрчлөлтүүд нь санхүүгийн өр төлбөрийг цахим шилжүүлгээр барагдуулсан тохиолдолд санхүүгийн өр төлбөрийг үл хүлээн зөвшөөрөх, мөн мөнгөн гүйлгээг зөвхөн хүү ба үндсэн төлбөр гэж үзэх, улмаар хөрөнгийг хорогдуулсан өртгөөр ангилах боломжийг олгохтой холбоотой шаардлагуудыг өөрчилсөн. Нэмэлт өөрчлөлтүүд нь 2026 оны санхүүгийн тайланд хамаарна.

СТОУС 18 Санхүүгийн тайлангуудын толилуулга ба тодруулга: Энэ стандарт нь НББОУС 1 Санхүүгийн тайлангийн толилуулга-ыг бүрэн орлоно. Хуучин стандартын олон олон шаардлагууд нь хэвээр үлдсэн хэдий ч шинэ стандарт нь Орлого, үр дүнгийн тайлангийн толилуулгад нөлөө үзүүлж, улмаар мөнгөн гүйлгээний тайланд нөлөөлнө. Энэ стандарт нь түүнчлэн СТОУС-ын бус удирдлагын гүйцэтгэлийн хэмжүүрүүдийг тодруулахыг шаардах ба үндсэн санхүүгийн тайлангууд болон тодруулга дахь мэдээллийг нэгтгэх түвшин болон бүрэлдэхүүн бүрээр нь задлах түвшинд нөлөөлж болзошгүй. Энэ стандарт нь 2027 оны 01 сарын 01 болон түүнээс хойших тайлант үеүдэд хэрэгжих ба гүйцээн мөрдөх горимоор бүртгэнэ.

СТОУС 19 Олон нийтэд үүрэг хариуцлага хүлээдэггүй охин компаниуд: Тодруулга

Энэ стандарт нь олон нийтийн өмнө хариуцлага хүлээдэггүй боловч толгой компани нь СТОУС-ын дагуу нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан бэлтгэдэг компаниуд сайн дурын үндсэн дээр хэрэглэх боломжтой стандарт юм. Энэ хамрах хүрээнд багтах компаниудын хувьд тус стандарт нь өргөн хүрээний сэдвүүд, үүнд түрээс, валютын ханш, орлогын татвар, мөнгөн гүйлгээний тайлан гэх мэтийн тодруулгын шаардлагуудыг хялбаршуулсан.

Компанийн санхүүгийн тайлангуудад материаллаг нөлөө үзүүлэхээр байгаа өөр аливаа шинэ стандартууд эсвэл нэмэлт өөрчлөлтүүд байхгүй.

5. Гол чухал НББ-ийн тооцоолол ба үнэлэмж

Санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх явцад удирдлага нь тайлагнасан орлого, зардал, хөрөнгө, өр төлбөр, болон болзошгүй хөрөнгө, өр төлбөрийн тодруулгад нөлөөлөх тооцоолол ба таамаглал хийх шаардлагатай байдаг. Ирээдүйд эдгээрийн бодит үр дүн нь тооцооллоос ялгаатай байж болно.

Үнэлэмжүүд

Компани НББ-ийн бодлогуудыг хэрэглэхдээ дараах томоохон мэргэжлийн шийдлүүдийг гаргасан. Эдгээр мэргэжлийн шийдлүүдийн талаарх дэлгэрэнгүй тодруулгыг холбогдох тодруулгаас нь харах боломжтой.

Хүлээгдэж байгаа зээлийн алдагдлын хэмжилт (Тод.13)

Санхүүгийн хөрөнгийг эзэмшиж буй бизнесийн загварын үнэлгээ (Тод.14)

6. Сегментийн мэдээлэл

Компанийн бүх санхүүгийн шийдвэрүүд нь цогц байдлаар гардаг бөгөөд үйл ажиллагааны ашиг алдагдал, хөрөнгө өр төлбөрийг тусад нь хэмждэг нэгж байхгүй тул санхүүгийн тайлан нь нэг сегментийн дагуу бэлтгэгдсэн.

7. Хүүгийн орлого

Компани нь банк бус санхүүгийн үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрлийн хүрээнд тодорхой шалгуурыг хангасан иргэн, аж ахуйн нэгжид мөнгөн зээл олгож, хүүгийн орлого олдог. Тайлант жилүүдийн хүүгийн орлогыг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Зээлийн хүүгийн орлого	1,017,138	636,792
Банк дахь харилцах дансны хүүгийн орлого (Тод.12)	1,353	691
	1,018,491	637,483

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Зээлийн хүүгийн орлого

Компани нь иргэн, аж ахуйн нэгжид гэрээний үндсэн дээр тодорхой хугацааны дараа эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр зээл олгосон үеэс эхлэн гэрээнд заасан хугацаанд тогтоосон үр ашигт хүүгийн түвшинг ашиглан хүүгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрдөг. Гэрээний хугацаа 60 сараас богино бөгөөд нэмэлт төлбөр, хойшлогдсон орлого, зардал гараагүй нөхцөлд хүүгийн орлогыг зээлийн гэрээнд заасан нэрлэсэн хүүгийн хувь хэмжээгээр тооцож бүртгэдэг.

Хэрвээ зээлийн гэрээний дагуу үндсэн зээл, хүүгийн төлбөрийн аль нэг нь зээлийн гэрээнд заасан хоногоос 90 хоног хэтрүүлбэл 91 дэх хоногоос хүүг хуримтлуулан бүртгэхийг зогсоож, өмнө хуримтлуулсан хүүг буцааж, тэнцлийн гадуурх хуримтлуулж тооцохыг зогсоосон зээлийн хүү дансанд бүртгэнэ.

Цаашид тэнцлийн гадуурх дансанд зээлийн хүүг тооцож бүртгэх ба зээл ба зээлийн хүүг төлүүлэх арга хэмжээг үргэлжлүүлдэг. Хэрвээ зээл ба зээлийн хүүг төлөгдсөн үед төлөгдсөн дүнгээр хүүгийн орлого хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. Зээлдэгч нь зээл ба зээлийн хүүгийн төлөлтийг 90 хоног дотор хугацаа хэтрүүлэн төлсөн бол зээлийн гэрээнд заасан хувь хэмжээгээр торгуулийн хүү нэмж төлдөг. Төлсөн дүнгээс хамгийн эхэнд торгуулийн хүүг төлөгдсөнд тооцож суутгаж орлогоор бүртгэдэг. (Тод.13)

Банк дахь харилцахын хүүгийн орлого

Арилжааны банк нь харилцах дансны үлдэгдэлд хүү тооцож олгох бөгөөд хүүгийн орлогыг хүлээн авсан үедээ орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. (Тод.12)

8. Хүүгийн зардал

Компани санхүүгийн үйл ажиллагааны эх үүсвэрт ашиглах зорилгоор бусдаас хөрөнгө татан төвлөрүүлж, эх үүсвэрийн гэрээ хэлцэлд заасны дагуу хүү төлдөг.

8. Хүүгийн зардал (Үргэлжлэл)

Тайлант жилүүдийн санхүүгийн эх үүсвэрт төлсөн хүүгийн зардлыг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Итгэлцлийн үйлчилгээний үр шимийн зардал (Тод.18)	(370,410)	(234,414)
Хоёрлогч өглөг буюу эх үүсвэрийн хүүгийн зардал		-
Банкнаас бусад санхүүгийн байгууллагаас авсан зээлийн хүүгийн зардал (Тод.18)	(124,840)	(32,222)
	(495,250)	(266,636)

9. Хүүгийн бус орлого

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Зээлийн үйлчилгээний орлого	41,441	-
Бусад орлого	34,350	46,145
	75,791	46,145

Зээлийн үйлчилгээний орлого

Компани зээлийн гэрээ байгуулахтай холбоотойгоор санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлж, шимтгэл авдаг ба зээл олгосон эсэхээс үл хамааран үйлчилгээг үзүүлсэн даруйд орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. Үйлчилгээний орлого нь материаллаг бөгөөд олгосон зээлээс шууд хамаарах бол хойшлуулан бүртгэж, гэрээний хугацаанд тэнцүү дүнгээр орлогод хүлээн зөвшөөрдөг. Тайлант онд хойшлуулж бүртгэсэн шимтгэлийн орлого байхгүй.

10. Хүүгийн бус зардал

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Үйл ажиллагааны зардал	(420,151)	(344,209)
Зээлийн эрсдэлийн сангийн зардал (Тод.13)	(7,004)	(20,281)
Үйл ажиллагааны бус зардал	(10,231)	(7,660)
	(437,386)	(372,150)

Үйл ажиллагааны зардлыг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Цалин, тэтгэмж, нийгмийн даатгалын шимтгэл	(200,913)	(228,265)
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	(72,938)	(34,599)
Түрээсийн зардал	(55,106)	(44,400)
Программ хангамж, автоматжуулалтын зардал	(26,344)	(828)
Зар сурталчилгааны зардал	(16,563)	(6,086)
Шимтгэл, хураамжийн зардал	(12,269)	(3,820)

10. Хүүгийн бус зардал (Үргэлжлэл)

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Бусад зардал	(12,453)	(489)
Элэгдлийн зардал (Тод.16)	(4,852)	(6,923)
Харилцаа холбооны зардал	(4,747)	(8,515)
Өмчлөх бусад хөрөнгийн урсгал зардал	(4,140)	-
Бичиг хэргийн зардал	(2,872)	(641)
Түлш шатахууны зардал	(1,949)	(524)
Зээл барагдуулахтай холбоотой зардал	(909)	(367)
Сургалтын зардал	(785)	(1,911)
Харуул, аюулгүй байдлын зардал	(1,783)	(1,493)
Даатгалын зардал	(1,528)	(5,348)
	(420,151)	(344,209)

11. Орлогын татварын зардал

Компани тайлант жилүүдэд хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байсан хуулийн дагуу 6 тэрбум төгрөг хүртэлх ашгаас 10%-ийн орлогын албан татвар, түүнээс дээш ашигт 25%-ийн орлогын албар татвар төлнө. Компани арилжааны банкнаас хүлээн авсан харилцах дансны хүүгийн орлогод тусгай хувь хэмжээгээр татвар ногдуулж, төлдөг.

Тайлан жилийн татварын зардлыг харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдуулсан татвар	(16,730)	(4,415)
Тусгай хувь хэмжээгээр ногдуулсан татвар	(135)	(69)
Хойшлогдсон татварын зардал	(73,814)	-
	(90,679)	(4,484)

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Татварын зардал нь одоогийн болон хойшлуулсан татварын зардлын нийлбэрээс бүрдэнэ. Одоогийн болон хойшлогдсон татвар нь бусад дэлгэрэнгүй орлогоор эсвэл өмчөөр хүлээн зөвшөөрөгдөх зүйлстэй хамааралтайгаас бусад тохиолдолд ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрөгдөнө. Эдгээр зүйлстэй холбоотой татвар нь бусад дэлгэрэнгүй орлогоор эсвэл өмчөөр хүлээн зөвшөөрөгдөнө.

Одоогийн татвар

Одоогийн татвар нь тайлант жилийн татвар ногдуулах орлогод ногдох тайлангийн өдрөөр хүчинтэй байгаа татварын хувь хэмжээгээр тооцсон дүн болон өмнөх жилүүдийн татварт хийсэн тохируулгаас бүрдэнэ.

Хойшлогдсон татвар

Хойшлогдсон татварын үлдэгдлийг санхүүгийн тайлагналын зорилгоор бүртгэсэн

11. Орлогын татварын зардал (Үргэлжлэл)

хөрөнгө ба өр төлбөрийн дансны үнэ ба татварын зорилгоор бүртгэсэн үнийн түр зөрүүг тооцоолох замаар тодорхойлдог. Хойшлогдсон татварын дүнг тайлагналын өдрөөрх болон хойшлогдсон татварыг хэрэгжих үед хүчин төгөлдөр мөрдөгдөхөөр хүлээгдэж байгаа татварын хувиар тооцдог.

Хасагдах түр зөрүү болон татварын алдагдал шилжүүлснээс үүссэн хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ирээдүйд түр зөрүү буцаах магадлалтай үед бүртгэх бөгөөд эдгээр түр зөрүүг ирээдүйд олох татварын ашгаас хасаж ашиглаж болохуйц хэмжээгээр хүлээн зөвшөөрнө. Энэ төсөөллийг тайлант үе бүр хянадаг. Тухайн хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ашиглах хангалттай татварын ашигтай ажиллах магадлалгүй тохиолдолд хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дүнг бууруулна.

12. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Касс дахь бэлэн мөнгө	-	5,000
Дотоодын банкны харилцах дахь мөнгө	446,460	132,660
Дотоодын банкны харилцах дахь валют	285	190
	<u>446,745</u>	<u>137,850</u>

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тавьдаг шаардлагын хүрээнд татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг анхны шаардлагаар буцаан олгох чадвартай байхын тулд татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн 8 хувьтай тэнцэхүйц мөнгөн хөрөнгийг заавал байлгах ёстой.

Тайлант жилийн эцсээр уг шалгуур үзүүлэлтийг ханган ажилласан ба уг нөөцийг тусад нь хадгаламж хэлбэрээр байршуулаагүй харилцах дансанд байршуулсан.

Арилжааны банк нь харилцах дансны үлдэгдэлд 1,353 (2023: 691) мянган төгрөгийн хүү олгосныг орлогоор толилуулсан. (Тод.7)

13. Зээл – цэвэр

Зээлийн авлага нь зээлдэгчтэй байгуулсан гэрээнээс үүсдэг ба гэрээний нөхцөлөөс шалтгаалж 1-60 сарын хугацаанд хуваарийн дагуу үе тутам эсвэл хугацааны эцэст төлөгдөх нөхцөлтэй байдаг.

Тайлант жилүүдийн зээлийн үлдэгдлийг харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Зээл	5,425,502	2,176,053
Зээлийн эрсдэлийн сан	(63,090)	(72,369)
Зээл - цэвэр	<u>5,362,412</u>	<u>2,103,684</u>

13. Зээл - цэвэр (Үргэлжлэл)

Компани гэрээний үндсэн дээр олгосон зээлийг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	2024 ₮'000	2023 ₮'000
<i>Харилцагчаар нь:</i>		
Иргэдэд олгосон зээл	4,074,771	1,540,696
Байгууллагад олгосон зээл	1,350,731	635,357
	5,425,502	2,176,053
<i>Зориулалтаар нь:</i>		
Орон сууц барьцаалсан зээл	23,659	135,757
Шугамын зээл	471,291	-
Хөрөнгө оруулалтын зээл	1,478,313	265,688
<i>Зориулалтаар нь:</i>		
Эргэлтийн хөрөнгийн зээл	557,471	576,458
Төслийн санхүүжилтийн зээл	173,919	198,401
Цалингийн зээл	396,782	508,405
Автомашины зээл	2,289,391	491,344
Аяллын зээл	34,676	-
Нийт	5,425,502	2,176,053

Зээлийн эрсдэлийн сан

Компани нь СЗХ-ны "Банк бус санхүүгийн байгууллагын активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам"-д заасан ангиллын дагуу зээлийг ангилж, зээлийн эрсдэлийн сан (цаашид ЗЭС гэх) байгуулдаг.

Зээлийн ангилал, зээлийн эрсдэлийн санг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	Нийт зээл	Хэвийн зээл	Анхаарал хандуулах зээл	Үүнээс Хэвийн бус зээл	Эргэлзээ -тэй зээл	Муу зээл
2024.12.31	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
Иргэдэд олгосон зээл	4,074,771	3,961,412	-	86,991	1,365	25,003
Байгууллагад олгосон зээл	1,350,731	1,270,534	67,937	-	-	12,260
Нийт зээл	5,425,502	5,231,946	67,937	86,991	1,365	37,263

13. Зээл - цэвэр (Үргэлжлэл)

	Нийт зээл	Хэвийн зээл	Анхаарал хандуулах зээл	Үүнээс Хэвийн бус зээл	Эргэлзээ- тэй зээл	Муу зээл
	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
2024.12.31						
ЗЭС байгуулах хувь хэмжээ		0%	5%	25%	50%	100%
Зээлийн эрсдэлийн сан	(63,090)	-	(3,397)	(21,748)	(682)	(37,263)
Зээл - цэвэр	5,362,412	5,231,946	64,540	65,243	683	-

	Нийт зээл	Хэвийн зээл	Анхаарал хандуулах зээл	Үүнээс Хэвийн бус зээл	Эргэлзээ- тэй зээл	Муу зээл
	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
2023.12.31						
Иргэдэд олгосон зээл	1,540,696	1,363,629	23,105	91,400	40,525	22,036
Байгууллагад олгосон зээл	635,357	620,097	-	12,260	-	3,000
Нийт зээл	2,176,053	1,983,726	23,105	103,660	40,525	25,036
Хувь хэмжээ		0%	5%	25%	50%	100%
Зээлийн эрсдэлийн сан	(72,369)	-	(1,155)	(25,915)	(20,263)	(25,036)
Зээл - цэвэр	2,103,684	1,983,726	21,950	77,745	20,262	-

Эрсдэлийн сангийн хөдөлгөөнийг харуулбал:

	2024 ₮'000	2023 ₮'000
Санхүүгийн байдлын тайланд:		
01 сарын 01	(72,369)	(96,768)
Нэмж байгуулсан	(7,004)	(20,281)
Төлөлтөөр хасагдсан	16,283	44,680
12 сарын 31	(63,090)	(72,369)
Ашиг алдагдалд:		
Тайлант жилд байгуулсан эрсдэлийн сангийн зардал	(7,004)	(20,281)
Эрсдэлийн сан-цэвэр	(63,090)	(72,369)

13. Зээл - цэвэр (Үргэлжлэл)

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Зээл

Компани гэрээний нэг тал болсон үед буюу гэрээний үндсэн дээр тодорхой зориулалтаар, хугацаа, эргэн төлөгдөх нөхцөл, хүүгийн түвшин харилцан тохирч гэрээ байгуулсны үндсэн дээр зээл олгосноор санхүүгийн хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. Зээлийг анх олгосон үед бодит үнэ цэнээр хүлээн зөвшөөрч, дараа үед хорогдуулсан өртгөөр хэмжиж бүртгэдэг.

Зээлдэгч нь гэрээнд заасан үүргээ бүрэн биелүүлсэн, эсвэл гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бусдад бүрэн шилжүүлсэн, эсвэл зээл ба хүүгийн төлбөр эргэн төлөгдөх үндэслэлгүй болсон үед зээлийг данснаас хасдаг.

Зээлийн эрсдэлийн сан

Компани Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2024.11.25-ны өдрийн 555 дугаар тогтоолоор баталсан “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны болон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам”-д заасны дагуу зээл, үнэт цаас, өмчлөх бусад хөрөнгө, авлагыг хугацааны болон чанарын хүчин зүйлд суурилсан эрсдэлийн үнэлгээгээр ангилж, уг журамд заасан хувь хэмжээгээр эрсдэлийн санг байгуулдаг.

Эрсдэлийн сангийн матрицыг харуулбал:

Хөрөнгийн төрөл	Хамаарах ажил гүйлгээ	Ангилал		Муу		
		Хэвийн	Анхаарал хандуулах	Хэвийн бус	Эргэлзээтэй	
Зээл	Үндсэн төлбөр ба хүү төлөлт хэтэрсэн	30 хоног	31-90 хоног	91-180 хоног	181-360 хоног	361 хоногоос дээш
Зээлийн эрсдэлийн сан байгуулах хувь		0%	5%	25%	50%	100%

Компани тайлант үед чанарын үзүүлэлтийг харгалзан, зээлийн ангилал, эрсдэлийн сангийн хувь хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан боловч дотооддоо хийсэн активын эрсдэлийн үнэлгээ, харилцагчийн судалгаа, дүгнэлт, барьцаа, баталгаа зэрэг үндэслэлтэй нотолгоо хангалтгүй байна.

Зээлдэгч нь сүүлийн дараалсан 3 удаагийн төлөлтийг хугацаанд нь тогтмол хийсэн, 90 хоногоос дээш хугацааны хэтрэлтгүй, зээлдэгчийн төлбөрийн чадвар сайжирсан, бүхэлд нь төлж барагдуулах магадлал нэмэгдсэн бол активын ангиллыг дээшлүүлдэг.

Зээлийн ангилал ба эрсдэлийн сан

Компани тайлант оны эцсээр 5,425,502 (2023: 2,176,053) мянган төгрөгийн зээлийн авлагад 63,090 (2023: 72,369) мянган төгрөгийн зээлийн эрсдэлийн сан байгуулж, санхүүгийн тайланд толилуулсан.

13. Зээл - цэвэр (Үргэлжлэл)

Компани Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны 2024 оны 555 тоот тогтоолоор батлагдсан “Банк Бус Санхүүгийн үйл ажиллагааны болон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам”-ын дагуу зээлийг ангилж, эрсдэлийн сан байгуулдаг бөгөөд энэхүү журамд зааснаар зээлийн ангилал, эрсдэлийн сангийн тооцооллыг шалгахад 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх 9 гэрээний 1,051,674 мянган төгрөгийн зээл, 19,772 мянган төгрөгийн эрсдэлийн сан нь энэ журамд нийцэхгүй байна гэж үзсэн.

Эдгээр зээл нь гэрээний дагуу төлөлт хийгдээгүй, хуваарийн дагуу төлөх хугацаанаас хэтэрсэн ба журамд заасны дагуу дахин ангилбал эдгээр зээлд хамаарах эрсдэлийн сан 318,786 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, хөрөнгө, ашгийн дүн буурах байсан. Мөн эдгээр зээлд хамаарах 50,861 мянган төгрөгийн хүүгийн авлага нь 41,983 мянган төгрөгөөр буурч балансын гадуур шилжиж, 28,604 мянган төгрөгийн нэмэгдүүлсэн хүүг нэмж тооцох ёстой байсан.

Удирдлага эдгээр зээлийг барьцаа хөрөнгөөр баталгаажсан учраас эрсдэл багатай гэж тайлбарласан боловч зээлийн үнэлгээг тодорхойлох ул үндэслэлтэй нотолгоо олж авч чадаагүй. Компанийн хувьд зээлийн эрсдэлийг үнэлэх журам бодлого байгаагүй учраас бид Зохицуулагч этгээдийн баталсан журмыг даган мөрдөх ёстой гэж үзсэн.

14. Бусад санхүүгийн хөрөнгө

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Хуримтлуулж тооцсон зээлийн хүүгийн авлага	209,663	200,722
Бусад авлага	612,924	702,042
	822,587	902,764

Хуримтлуулж тооцсон зээлийн хүүгийн авлага

Зээлийн үндсэн өр, хүүгийн төлбөр 90 хүртэлх хоногоор төлөгдөх хүртэл хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлагаар бүртгэдэг. Харин зээлийн үндсэн өр, хүүгийн төлбөрийн аль нэг нь зээлийн гэрээнд заагдсан төлөгдөх хугацаанаас хойш 90 хоногийн дотор төлөгдөөгүй бол 91 дэх хоногоос эхлэн хүүг хуримтлуулж бүртгэхийг зогсоож, өмнө нь хуримтлуулсан хүүг буцаана.

Буцаасан хүүгийн дүнгээр тэнцлийн гадуурх хуримтлуулж тооцохыг зогсоосон зээлийн хүүгийн дансанд бүртгэж, цаашид тухайн зээлд тооцох хүүг энэ дансанд нэмж бүртгэн, төлүүлэх арга хэмжээг үргэлжлүүлдэг.

Зээлийн гэрээний дагуу хугацаа хэтрэлт 30 хоногоос дээш болох үед нэмэгдүүлсэн хүүг тооцож торгуулийн хүүгийн авлагаар хуримтлуулан бүртгэдэг.

Бусад авлага

Бусад авлагад холбоотой тал Гүнд Инвестмент ХХК-аас авах авлага 419,463 мянган төгрөг багтсан. Бусад санхүүгийн хөрөнгөд хүлээгдэж байгаа зээлийн эрсдэлийн сан байгуулаагүй.

15. Санхүүгийн бус хөрөнгө

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Бараа материал	2,843	2,411
Урьдчилж төлсөн тооцоо	102,500	5,198
Өмчлөх бусад хөрөнгө	-	309,784
Өмчлөх бусад хөрөнгө-машин	104,840	-
	210,183	317,393

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Өмчлөх бусад хөрөнгө - Зээлийн үүргийн гүйцэтгэлд шилжүүлэн авсан барьцааны хөрөнгийг өмчлөх бусад хөрөнгөөр бүртгэж толилуулсан.

Бараа материал - Бараа материалыг өртөг, цэвэр боломжит үнэ цэний аль багаар хэмжинэ. Дотооддоо хэрэглэх хангамжийн зүйлсийн өртгийг эхэлж авснаа эхэлж зарлагадах аргаар тооцоолж, үйл ажиллагааны зардлаар бүртгэдэг.

Урьдчилж төлсөн тооцоо - Урьдчилж төлсөн төлбөрүүд нь ирээдүйд худалдан авах бараа үйлчилгээ эсвэл хөрөнгөд урьдчилан бэлтгэн нийлүүлэгчдэд төлсөн төлбөрийг хэлнэ. Төлсөн төлбөрүүдийг хуримтлуулан санхүүгийн байдлын тайлангийн эргэлтийн хөрөнгө хэсэгт тайлагнана.

16. Үндсэн хөрөнгө

Компани үндсэн үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулахад удирдлагын зорилгоор ашиглаж байгаа биет хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөөр бүртгэдэг.

	Тавилга эд хогшил	Компьютер дагалдах зүйлс	Нийт
	₮'000	₮'000	₮'000
Өртөг			
2023.01.01	7,416	33,374	40,790
2023.12.31	7,416	33,374	40,790
Худалдан авсан	22,807	5,598	28,405
2024.12.31	30,223	38,972	69,195
Хуримтлагдсан элэгдэл			
2023.01.01	4,879	20,753	25,632
Тайлант үеийн элэгдэл	629	6,294	6,923
2023.12.31	5,508	27,047	32,555
Тайлант үеийн элэгдэл	820	4,032	4,852
2024.12.31	6,327	30,983	37,309
Цэвэр дансны үнэ			
2023.12.31	1,908	6,327	8,235
2024.12.31	23,896	7,989	31,886

16. Үндсэн хөрөнгө (Үргэлжлэл)

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Бүх үндсэн хөрөнгийг анхны хүлээн зөвшөөрөлтийн үед капиталжуулсан зээлийн хүүгийн зардлыг багтаасан өртгөөр нь бүртгэдэг. Үндсэн хөрөнгийн зүйлийн томоохон хэсэг нь өөр ашиглалтын хугацаатай бол тэдгээрийг тусдаа хөрөнгөөр бүртгэдэг.

Дараа үеийн зардлыг үүнд, үндсэн хөрөнгийн зүйлийн эд ангийг солих, засварлах, энэ нь Компанид ирээдүйн эдийн засгийн үр өгөөжийг авчрах магадлалтай тохиолдолд л тусдаа хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө. Бусад бүх засвар, үйлчилгээний зардал, дараа үеийн зардлыг тэдгээр зардал гарсан тайлант үеийн ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бүх үндсэн хөрөнгийг өртгөөс хуримтлагдсан элэгдэл ба аливаа хуримтлагдсан үнэ цэний бууралтын гарзыг хассан дүнгээр тайлагнана. Хөрөнгийг ашиглахад бэлэн болсон үеэс эхлэн түүний өртөг эсвэл дахин үнэлсэн дүнгээс холбогдох үлдэх өртгийг хассан дүнг тэдгээрийн тооцоолсон ашиглалтын хугацаанд шулуун шугамын арга ашиглан дараах сууриар элэгдүүлдэг.

Тавилга эд хогшил	5-10 жил
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	2-3 жил

Элэгдүүлэх түвшин, ашиглалтын хугацаа болон үлдэх өртгийг тайлант үе бүрийн эцэст эргэн хянадаг ба шаардлагатай тохиолдолд залруулдаг. Тайлант хугацаанд тооцоолсон ашиглалтын хугацаанд өөрчлөлт ороогүй.

Компани нь үндсэн хөрөнгийн зүйлийн дансны үнэд үнэ цэний бууралтын аливаа шинж тэмдэг байгаа эсэхийг тайлант үе бүрийн эцэст үнэлдэг.

Хэрэв тийм шинж тэмдэг илэрвэл тухайн хөрөнгийн хувьд дангаар нь эсвэл тусдаа мөнгөн гүйлгээ бий болгодоггүй бол тухайн мөнгө бий болгогч нэгжийн хувьд үнэ цэний бууралт тооцно.

17. Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай эргэлтийн бус хөрөнгө

	2024 ₮'000	2023 ₮000
01 сарын 01	-	-
Нэмэгдсэн	671,563	-
Сайжруулалт/капиталжуулалт	23,300	-
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	738,139	-
12 сарын 31	1,433,002	-

Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө - үл хөдлөх

Компани өмнөх онуудад үүссэн 671,563 мянган төгрөгийн авлагад Пено хийц ХХК-ийн эзэмшил, өмчлөлийн үхрийн фирмийн зориулалт бүхий 4,295 мкв үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж, бусад зориулалт бүхий газар болон үл хөдлөх эд хөрөнгүүдийг шилжүүлэн авсан.

Компанийн Хувьцаа эзэмшигчдийн 2024 оны 03 сарын 24-ны №24/01/01 тоот шийдвэрээр нийт 430,835 мянган төгрөгийн төлбөрт тооцож, Пено хийц ХХК-ийн өмнөөс Хас банканд төлөх өр төлбөр болох 240,727 мянган төгрөгийг бүрэн төлснөөр,

17. Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай эргэлтийн бус хөрөнгө (Үргэлжлэл)

нийт 671,563 мянган төгрөгөөр худалдаж авах шийдвэр гарсан нь санхүүгийн тайланд бүртгэсэн авлагын үлдэгдэл 124,021 мянган төгрөгийг хуримтлагдсан үр дүнд (өмнөх онуудад үүсгэсэн байх ёстой эрсдлийн санд хамааралтай) залруулсан.

Мөн тайлант онд Мастер Үнэлгээ ХХК-ийн хараат бус үнэлгээчин 2024.06.25-ны өдрийн байдлаар уг үхрийн фирмийн барилга байгууламжийн бодит үнэ цэн нь 1,061,479 мянган төгрөг гэж тогтоосныг бүртгэлд тусгаж 738,139 мянган төгрөгийн олз хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн. Эдгээр үл хөдлөх хөрөнгийн өмчлөх эрх нь Компанийн нэр дээр шилжиж ирсэн боловч газар эзэмших эрх шилжээгүй, уг үл хөдлөх хөрөнгийг хөдөө аж ахуйн зориулалтаар цаашид бусдад түрээслүүлэх төлөвлөгөөтэй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

ХОЗҮХХөрөнгө нь бусдад түрээслүүлэх замаар орлого олох, эсвэл бизнесийн хэвийн үйл ажиллагааны явцад худалдан борлуулж капиталын үнийн өсөлтөөс өгөөж хүртэх зорилгоор эзэмшиж буй газар, барилга зэрэг үл хөдлөх хөрөнгүүд юм.

ХОЗҮХХ-ийг анх өртгөөр нь хэмжинэ. Дараа үед, тайлагналын өдрөөрх бодит үнэ цэнээр нь хэмжинэ. ХОЗҮХХ-ийн БҮЦ-ийн өөрчлөлтөөс үүссэн олз гарзыг өөрчлөлт гарсан тайлант үеийнх нь ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Тухайн хөрөнгийн ашиглалтад өөрчлөлт орсон үед тухайн үеийн ангиллаас ХОЗҮХХ-рүү эсвэл ХОЗҮХХ-с холбогдох ангилал руу нь шилжүүлнэ. Эзэн-ашигладаг барилгыг ХОЗҮХХ-рүү дахин ангилахдаа НББОУС 16 Үндсэн хөрөнгийн шаардлагуудын дагуу дахин үнэлгээ хийх өдрийн дахин үнэлгээний нөөцөөр дамжуулан эхлээд дахин үнэлнэ.

Компани ХОЗҮХХ-ийг үйл ажиллагааны түрээсээр түрээслүүлж олсон орлогыг түрээсийн хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар хүлээн зөвшөөрнө.

18. Санхүүгийн өр төлбөр

Компани нь гэрээ хэлцлийн дагуу зээлдүүлэгч, хөрөнгө оруулагчдаас тодорхой нөхцөлтэйгөөр эх үүсвэр татан төвлөрүүлж, санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашигладаг.

Тайлант үеүдийн татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн эх үүсвэрийг харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Итгэлцлийн өглөг		
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	3,498,767	1,376,788
Итгэлцлийн үйлчилгээний үр шимийн өглөг	214,537	4,287
	3,713,304	1,381,075
Бусад санхүүгийн эх үүсвэр		
Төслийн зээлийн урт хугацаат санхүүжилт	-	204,654
Банк санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	790,436	-
Банк санхүүгийн байгууллагаас авсан зээлийн хүүгийн өглөг	37,708	-
	828,144	204,654
	4,541,448	1,585,729

18. Санхүүгийн өр төлбөр (Үргэлжлэл)*Итгэлцэл*

Компани итгэлцлийн үйл ажиллагааны гэрээний дагуу үр шим амлах нөхцөлтэйгөөр санхүүгийн эх үүсвэр татан төвлөрүүлдэг. Харилцагч эх үүсвэрийг байршуулсан үед уг дүнгээр санхүүгийн өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг.

Эх үүсвэрийг буцааж төлөх хүртэл гэрээний дагуу үр шимийн өглөгийг тооцож, хуримлуулан бүртгэдэг. Итгэлцлийн гэрээ нь 06-12 сарын хугацаатай бөгөөд холбоотой

тал, хуулийн этгээд, иргэдээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө юм. Амласан үр шим нь жилийн 18-24% хүүг улирал тутам болон хугацааны эцэст олгох ба хуримтлуулан тооцсон итгэлцлийн үр шимийн өглөг 214,537 мянган төгрөг байна. (Тод.8)

Банк бус санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл (репо)

Компани 2024 оны 08 сарын 22-ны өдөр Ви Эс Ти Мирайс ББСБ ХХК-тай хийсэн ЗГ24/685 тоот репо зээлийн гэрээгээр 200,000 мянган төгрөгийн зээл авсан. Зээлийн хүү жилийн 21%, зээлийг анх авсан хугацаанаас эхлэн 6 сарын хугацаанд буюу 2025 оны сарын 22-нд төлж барагдуулахаар гэрээ хийгдсэн. Зээлийн барьцаанд 200,000 мянган төгрөгийн хэвийн зээлийн багц барьцаалсан.

Компани 2024 оны 08 сарын 21-ний өдөр Ви Эс Ти Мирайс ББСБ ХХК-тай хийсэн БГ24/684 тоот репо зээлийн гэрээгээр 300,000 мянган төгрөгийн зээл авсан. Уг гэрээгээр зээлийн хүү жилийн 21%, зээлийн анх үүссэн хугацаанаас эхлэн 06 сарын хугацаанд буюу 2025 оны 02 сарын 21-нд төлж барагдуулах үүрэгтэй. Зээлийн барьцаанд 300,000 мянган төгрөгийн хэвийн зээлийн багц барьцаалсан.

2024 оны 12 сарын 10-ны өдөр Таван Богд Финанс ББСБ ХХК-тай хийсэн 20241210-52-45/62-10 тоот репо зээлийн гэрээгээр 200,000 мянган төгрөгийн зээл авсан.

Уг гэрээгээр зээлийн хүүгийн хэмжээг жилийн 18%, зээлийн анх үүссэн хугацаанаас эхлэн зээл төлөх хугацаа 29 хоногийн хугацаатай байгуулан зээлийн төлөлтийг 2025 оны 01 сарын 08-нд төлж барагдуулахаар гэрээ хийгдсэн. Зээлийн барьцаанд 300,000 мянган төгрөгийн хэвийн зээлийн багц барьцаалсан.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого*Санхүүгийн өр төлбөр*

Санхүүгийн өр төлбөрийг анх бодит үнэ цэнээр нь хүлээн зөвшөөрөх ба энэ нь ерөнхийдөө тэдгээрийн ажил гүйлгээний үнэтэй тэнцүү байдаг. Дараа үед үр ашигт хүүгийн арга ашиглан хорогдуулсан өртгөөр хэмжинэ. Хүүгийн зардлыг дэлгэрэнгүй орлогын тайланд ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Компани гэрээний үүргээ биелүүлсэн, гэрээгээр хүлээсэн үүрэг дуусвар болсон цуцлагдсан үед санхүүгийн өр төлбөрийг үл хүлээн зөвшөөрнө. Одоо байгаа санхүүгийн өр төлбөрийн гэрээний ихэнх нөхцөлүүд өөрчлөгдсөн бол хуучин өр төлбөрийг үл хүлээн зөвшөөрч шинэ санхүүгийн өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө. Үл хүлээн зөвшөөрсөн дансны үнэ ба төлсөн дүнгийн хоорондох зөрүүг ашиг алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

18. Санхүүгийн өр төлбөр (Үргэлжлэл)

Санхүүгийн хөрөнгө, санхүүгийн өр төлбөрүүдийг хооронд нь хаах

Санхүүгийн хөрөнгө өр төлбөрүүдийг зөвхөн тэдгээрийг цэвэр дүнгээр хаах эсвэл нэгэн зэрэг барагдуулах хууль ёсны эрхтэй тохиолдолд Санхүүгийн байдлын тайланд хөрөнгө өр төлбөрүүдийг хааж цэвэр дүнгээр харуулна.

Тайлагналын өдрөөр Компанид энэ шаардлагыг хангасан цэвэршүүлж хаасан санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр байгаагүй.

19. Санхүүгийн бус өр төлбөр

	2024 ₮'000	2023 ₮'000
Татварын өглөг		
Орлогын албан татварын өр	12,466	4,502
Бусад татвар, НДШ-ийн өр	21,788	7,346
Хойшлогдсон татварын өр	73,814	-
	108,068	11,848
Бусад өглөг		
Бусад өглөг	106,113	106,248
	106,113	106,248
	214,181	118,096

Орлогын албан татварын өглөгийг дэлгэрэнгүй харуулбал:

	2024 ₮'000	2023 ₮'000
01 сарын 01	4,502	18,513
Төлсөн татвар	(8,901)	(18,495)
Тайлант үеийн татварын зардал (Тод,11)	18,476	4,415
Хойшлогдсон татварын зардал (Тод,11)	73,814	-
Суутгуулан төлсөн татвар	135	69
Залруулсан	(1,746)	-
12 сарын 31	90,679	4,502

20. Хувьцаат капитал

	2024 ₮'000	2023 ₮'000
Энгийн хувьцаа	4,267,075	3,967,075
Хоёрдогч өглөг	1,100,00	300,000
	5,367,075	4,267,075

Нэгж энгийн хувьцаа бүр нэг саналын эрхтэй, ногдол ашиг зарласан тохиолдолд түүнийг авах эрхтэй ба нэг бүр нь 1,000 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй. Зөвшөөрөгдсөн хувьцааны тоо, гаргасан хувьцааны тоо тэнцүү бөгөөд гаргасан 4267,075 (2023: 3,967,075)

20. Хувьцаат капитал (Үргэлжлэл)

ширхэг энгийн хувьцааны үнэ бүрэн төлөгдсөн. Компани 2024 оны 08 сарын 26-ны №24/01/07 тоот Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрээр 300,000 мянган төгрөгийн хоёрдогч өглөгийг хувьцаанд хөрвүүлж, Гүнд Инвестмент ХХК-ийн хувь эзэмшил нэмэгдсэн байна.

	2024	2023
	Хувь эзэмшил	Хувь эзэмшил
Энгийн хувьцаа эзэмшигч		
Саналын эрхтэй энгийн хувьцааны тоо ширхэг	4,267,075	3,967,075
Эф Эс Си Өү ХХК	75%	81%
Гүнд Инвестмент ХХК	25%	19%
	100%	100%

Хувьцаа эзэмшигчид 2024 оны 11 сарын 28-нд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг өсгөж хувь эзэмшлийг шинэчлэн тогтоосон.

Хоёрдогч өглөг

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2024 оны 10 сарын 08 өдрийн 24/01/03 тоот шийдвэрээр компанийн бизнесийн үйл ажиллагааг өргөжүүлэхэд зориулан Нэйшнл Лайф Даатгал ХХК-аас 1,100,000 мянган төгрөгийг 60 сарын хугацаатай, жилийн 19% хүүтэй гэрээний үндсэн дээр авахыг зөвшөөрч бүртгэлд тусган хувь нийлүүлсэн хөрөнгөнд шилжүүлэх хүлээлттэй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Энгийн хувьцаа - Энгийн хувьцаа нь өмчөөр ангилагддаг. Компаниас гаргаж байгаа өмчийн хэрэгслийг хүлээн авсан мөнгөнөөс санхүүгийн хэрэгслийг гаргахтай холбоотой шууд зардлыг хассан дүнгээр хэмжиж өмчийн хэсэгт бүртгэдэг.

Хоёрдогч өглөг - Хоёрдогч өглөгийн эх үүсвэр гэж өөрийн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор гэрээнд заасан хугацаа дууссаны эцэст хувьцаанд хөрвүүлэх нөхцөлтэй, гуравдагч этгээдээс авсан, захиран зарцуулалт нь хязгаарлагдмал мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

21. Хуримтлагдсан ашиг

	2024	2023
	₮'000	₮'000
01 сарын 01	(2,500,974)	(2,541,333)
Тайлант үеийн ашиг	144,781	40,359
Өмнөх үеийн үр дүнд хийсэн залруулга (Тод.17)	124,021	-
12 сарын 31	(1,815,889)	(2,500,974)

22. Капиталын удирдлага

Компанийн удирдлага, Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ) нь хөрөнгө оруулагч, зээлдэгчдийн итгэлийг хадгалах, нэмэгдүүлэх, бизнесийн ирээдүйн тогтвортой хөгжлийг хангахын тулд уян хатан, бат бөх капиталын суурийг хадгалах, бий болгох үүрэгтэй. Зээлдэгч зээлдүүлэгчийн эрх ашгийг хамгаалах, санхүүгийн зах зээлийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор Санхүүгийн зохицуулах хороо нь зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тогтоож, биелүүлсэн байхыг шаарддаг.

Зохицуулагч байгууллагаас баталсан журам (СЗХ-ы 2024 оны 555 дугаар тогтоол)-аар тогтоосон шалгуур үзүүлэлтийг харуулбал:

	Шалгуур үзүүлэлт	2024 ₮'000	2023 ₮'000
Нийт актив	-	8,306,815	3,469,926
Хувьцаат капитал (Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)	4.2 тэрбум	4,267,075	3,967,075
Өөрийн хөрөнгө	-	3,551,186	1,766,101

	Шалгуур үзүүлэлт	2024 ₮'000	2023 ₮'000
Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө, эрсдэлээр жигнэсэн нийт активын харьцаа	10%<	29.3%	42.1%
Өөрийн хөрөнгө, эрсдэлээр жигнэсэн активын харьцаа	20%<	42.4%	50.7%
Нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө, нийт активын харьцаа	10%<	29.5%	42.3%
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын харьцаа	8%<	10.3%	8.7%
Компанийн хувьцаа өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	20%>	20%	125%
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг өөрийн хөрөнгийн зохистой харьцаа	100%>	99%	78%
Хөрөнгө (актив)-ийн өгөөж	-	10%	1%
Өөрийн хөрөнгийн өгөөж	-	23%	2%

*Санхүүгийн зохицуулах хороо нь 2024.11.25-ны өдрийн 555 дугаар тогтоолоор “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны болон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож хяналт тавих журам”-ыг баталсан. Уг журамд зааснаар итгэлцлийн үйлчилгээний тусгай зөвшөөрөлтэй банк бус санхүүгийн байгууллагын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээ 10,000,000 мянган төгрөг байх ёстой ба журмын хавсралтад зааснаар үе шаттай нэмэгдүүлж 2026.04.10-ны өдөр гэхэд 5,000,000 мянган төгрөг, 2028.04.10-ны өдөр гэхэд 10,000,000 мянган төгрөгт хүргэсэн байх ёстой.

23. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага

Зээлийн эрсдэл

Зээлийн эрсдэл гэдэг нь гэрээний нөгөө тал нь зээл, санхүүгийн хэрэглүүр, авлага эсвэл зээлдэгч нь гэрээний дагуу хүлээсэн үүргээ биелүүлэхгүй байх, улмаар Компанийг санхүүгийн алдагдалд оруулах эрсдэл юм.

Компани бүх санхүүгийн хөрөнгүүдийнхээ хувьд зээлийн эрсдэлд өртөж болох ба хүлээж болзошгүй алдагдлын дээд хэмжээ нь эдгээр хөрөнгийн дансны үнэ юм.

Компанийн дүрэм, мөн салбарын хууль, зохицуулагч байгууллагын баталсан журамд зааснаар нэг зээлдэгчид олгох зээл болон түүнтэй адилтгах актив, баталгааны дээд хэмжээ өөрийн хөрөнгийн 30 хувь, компаниас гаргах нийт баталгаа өөрийн хөрөнгийн 70 хувь, холбоотой талууд, нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд олгох зээл болон түүнтэй адилтгах актив, баталгааны нийт хэмжээ өөрийн хөрөнгийн 25 хувиас хэтрэхгүй байхыг зааж, мөрдөхийг шаарддаг.

Зээлийн эрсдэлийг удирдахдаа Гүйцэтгэх удирдлага нь Компанийн эрсдэлийн удирдлагын бодлогын дагуу Компанийн ашиглах бүх санхүүгийн хэрэглүүр ба харилцагчдыг сонгодог. Ингэснээр зээл олгох, бусад санхүүгийн хэрэглүүрт хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг бүрдүүлдэг.

Зээл

Зээлийн эрсдэлийг бага байлгахын тулд үе тутмын төлбөрийн хугацаа аль болох богино тогтоох, барьцаа хөрөнгийн шаардлага тавих, зээлийг тодорхой зориулалтаар олгох, барьцаа хөрөнгийг даатгуулсан байхыг шаардах зэрэг арга хэмжээ авдаг.

Зээлийн үндсэн төлбөр ба хүүгийн төлбөр төлөлтийн хугацаа гэрээнд зааснаас 30 хоногоос дээш хугацаагаар хэтрэх тусам зээлийн эрсдэл өндөр болох магадлалтай учраас аль болох хугацаанд нь төлүүлэхийг эрмэлздэг.

Компани зээл болон хүү, бусад авлагын хувьд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг тодорхойлохдоо зохицуулагч этгээдээс санал болгосон хялбаршуулсан аргыг хэрэглэхээр сонгосон ба зээлийн алдагдлын санг тухайн нийт хугацаанд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдалд үндэслэн тооцдог. (Тод.13)

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Компани аль болох өндөр кредит үнэлгээтэй, найдвартай санхүүгийн байгууллагад мөнгөн хөрөнгийг байршуулахыг зорьдог. Тайлант оны хувьд Худалдаа Хөгжил, Хаан, Голомт, Капитрон, Хас банк дахь дансаар мөнгөн гүйлгээг хийсэн бөгөөд эдгээр банкнуудын зээлжих зэрэглэлийн үнэлгээний мэдээлэл дараах байдалтай байна:

Арилжааны банк	Үнэлгээний байгууллага	Зээлжих зэрэглэл
Худалдаа хөгжлийн банк	Moody's	B2 (тогтвортой)
Хаан банк	Moody's	B2 (тогтвортой)
Голомт банк	Moody's	B2 (тогтвортой)
Капитрон банк	Moody's	B2 (тогтвортой)
Хас банк	Moody's, Fitch Ratings	B2 (тогтвортой)

23. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага (Үргэлжлэл)

Компани мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгөнд 12 сарын хугацааны хүлээгдэж буй алдагдлын аргаар үнэлгээ хийдэг ба 2024 оны 12 сарын 31- нээр мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын нөөц хүлээн зөвшөөрөх шаардлагагүй гэж үзсэн.

Мөн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тавьдаг шаардлагын хүрээнд татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийг анхны шаардлагаар буцаан олгох чадвартай байхын тулд татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн 8 хувьтай тэнцэхүйц мөнгөн хөрөнгийг заавал байлгах ёстой байх тайлант жилийн эцэст уг шалгуур үзүүлэлтийг ханган ажилласан байна. (Тод.12)

Хөрвөх чадварын эрсдэл

Компани нь төрөл бүрийн үүрэг хариуцлагыг гэрээний дагуу хүлээдэг бөгөөд гэрээний үүргээ биелүүлэхэд шаардлагатай богино хугацаат санхүүгийн хэрэгцээг биелүүлэх чадваргүй болж болзошгүй эрсдэлийг хөрвөх чадварын эрсдэл гэнэ.

Компани мөнгөн урсгалын таамаглалыг хянах, ашиглаагүй зээлийн үлдэгдлийг хангалттай хэмжээнд байлгах замаар хөрвөх чадварын эрсдэлийг удирддаг.

Компанийн гүйцэтгэх захирал болон зээлийн эдийн засагч нь үйл ажиллагааны сегмент бүрээрх мөнгөн урсгалын прогноз хийж хэвийн болон төлбөрийн чадвар саатсан нөхцөл байдалд богино ба дунд хугацааны төлбөрийн үүргээ биелүүлэх чадвартай байхаар хөрвөх чадварыг хянаж ажилладаг.

Томоохон төсөл, зээлд шаардагдах мөнгөн урсгал болон санхүүжилтийг гүйцэтгэх захирал хариуцдаг бөгөөд санхүүжилтийн хэрэгслүүдийг боломжит хамгийн сайн нөхцөлөөр олж авахыг зорин ажилладаг.

Дараах хүснэгтэд Компанийн санхүүгийн өр төлбөрүүдийн гэрээний дагуух хүү ба үндсэн төлбөрийн хорогдуулаагүй мөнгөн урсгалыг 12 сарын 31-нээрх тэдгээрийн гэрээний дуусвар болох хугацаанд үндэслэн харуулав.

2024	Нийт дансны үнэ	Нийт гэрээний мөнгөн урсгал	<1 сар	1-3 сар	3-6 сар	6 сар-1 жил
	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	3,498,767	3,498,767	1,259,000	20,000	150,000	2,069,767
Хуримтлуулж тооцсон үр шимийн өглөг	214,537	214,537	16,372	-	24,032	174,133
Зээл	790,436	790,436	-	200,000	590,436	-
Зээлийн хүүгийн өглөг	37,708	37,708	-	-	37,708	-
НИЙТ	4,541,448	4,541,448	1,275,372	220,000	802,176	2,243,900

23. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага (Үргэлжлэл)

Хөрвөх чадварын эрсдэл (Үргэлжлэл)

2023	Нийт дансны үнэ	Нийт гэрээний мөнгөн урсгал	6 сар-1 жил
	₮'000	₮'000	₮'000
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	1,376,788	1,376,788	1,376,788
Хуримтлуулсан үр шимийн өглөг	4,287	4,287	4,287
Зээл	204,654	204,654	204,654
НИЙТ	1,585,729	1,585,729	1,585,729

Мөн зохицуулагч байгууллагаас төлбөрийн чадварын үзүүлэлтийн хувьд дараах зохистой харьцаануудыг хангаж ажиллахыг шаарддаг. Үүнд:

Түргэн борлогдох активын дүнг бусдаас татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн дүнд харьцуулж тооцсон төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын үзүүлэлт 8 хувиас доошгүй: 9.8% (2023: 8.7%)

Итгэлцлийн үйлчилгээгээр татан төвлөрүүлсэн өглөгийг өөрийн хөрөнгөд харьцуулсан харьцаа нь 100 хувиас хэтрэхгүй: 183% (2023: 78%)

Зах зээлийн эрсдэл

Зах зээлийн үнийг дагаж санхүүгийн хэрэглүүрүүдийн БҮЦ эсвэл ирээдүйн мөнгөн урсгал өөрчлөгдсөний улмаас Компани нь зах зээлийн эрсдэлд өртөж болно. Компанийн өртөж болох зах зээлийн эрсдэл нь гол хүүгийн түвшний эрсдэл гэж үзсэн.

Хүүгийн түвшний эрсдэл гэдэг нь санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэн болон ирээдүйн мөнгөн урсгал зах зээл дээрх зээлийн хүүгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалж хэлбэлзэх эрсдэл юм.

Тайлагналын өдрөөр хүүгийн түвшний эрсдэлд өртөж болохуйц Компанийн тогтмол хүүтэй санхүүгийн хэрэгслүүд нь дараах байдалтай байсан.

		2024	2023
Тогтмол хүүтэй хэрэгслүүд:	Тод	₮'000	₮'000
<i>Санхүүгийн хөрөнгө</i>			
Харилцагчдад олгосон зээл жилийн 18%-54%, (2023: 17%-54%)	13	4,198,860	1,590,956
Холбоотой талд олгосон зээл жилийн 12,96%-42%, (2023: 8.04%-54%)	13	1,226,642	585,097
		5,425,502	2,176,053
<i>Санхүүгийн өр төлбөр</i>			
Банк санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл жилийн 18%-21%, (2023: 18%-21%)	18	790,436	204,654
Итгэлцэл жилийн 16%-24% (2023:16%-24%)	18	3,713,304	1,381,075
		4,503,740	1,585,729
Хүүгийн түвшний эрсдэлд өртөх цэвэр дүн		921,762	590,324

23. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага (Үргэлжлэл)

Компани хүүгийн эрсдэлд өртөж болзошгүй үндсэн шалтгаан нь татсан эх үүсвэрээс өөр ялгаатай дүн ба хугацаагаар, тогтмол хүүтэйгээр зээл олгох үйл ажиллагаатай холбоотой. Практик дээр богино хугацаанд хүү тогтмол байдаг. Мөн зах зээлийн өнөөгийн нөхцөл байдлыг бодитой тусгахын тулд хөрөнгө болон өр төлбөрийн гэрээгээр тохиролцсон тогтмол хүүг дахин тохиролцох, өөрчлөх шаардлага үүсдэг.

Бүх санхүүгийн хэрэгслүүд нь хорогдуулсан өртгөөр хэмжигдэх санхүүгийн хэрэгслүүд. Тайлант онд ямар нэг хүүтэй холбоотой своп хэлцэл Компани хийгээгүй.

Санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн хувьд ижил төстэй байгууллагуудын зээлийн хүүгийн түвшин, зах зээлийн хүүгийн түвшинд судалгаа хийсний үндсэн дээр гүйцэтгэх захирал баталж өгдөг. Компанийн хувьд хувьсах хүүтэй хөрөнгө, өр төлбөр байхгүй.

Хүүгийн түвшний өөрчлөлт нь Компанийн ашиг алдагдал болон өмчид нөлөөлнө. Компанийн хувьд 12 сарын 31-нээрх хүүгийн түвшний ул үндэслэлтэй боломжит өөрчлөлтийн хэмжээ 5 хувь гэж үзсэн. Хэрэв бусад хүчин зүйл тогтмол үед хүүгийн түвшин энэ хувиар өсөх үед (буурвал) ашиг алдагдалд үзүүлэх нөлөө 95,188 (2023: 43,016) мянган төгрөг, өмчид үзүүлэх нөлөө 90,428 (2023: 40,866) мянган төгрөг байна.

24. Холбоотой талууд

А. Шууд холбоотой талууд

Нэрс	Харъяалал	Харилцан хамаарал
Хувьцаа эзэмшигч ба өмчлөгчид		
Гүнд Инвестмент ХХК	Монгол улс	Компанийн хувьцааг 25 хувь эзэмшдэг.
Эф Эс Си Өү ХХК	Монгол улс	Компанийн хувьцааг 75 хувь эзэмшдэг, эцсийн өмчлөгч.

Б. Шууд бус холбоотой талууд

Нэрс	Харъяалал	Харилцан хамаарал
Гарааны Эс Ти Эс Фүүдс ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Нэйшнллайф даатгал ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
О энд Партнерс ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Рийч Пойнт ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Сократус Студио ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Спортек ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Тус Солюшн ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Хүлэгүүд Спорт Менежмент ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Брайтон ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Мэвэнтон ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Коливинг Проперти Менежмент ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Залуу Судлаачдыг Дэмжих Сан ТББ	Монгол улс	Зэрэгцээ компани
Мастерспейс ХХК	Монгол улс	Зэрэгцээ компани

24. Холбоотой талууд (Үргэлжлэл)

В. Холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээ ба хөрөнгө өр төлбөрийн үлдэгдэл

	Итгэлцлийн өглөг	Итгэлцлийн үр шимийн өглөг	Зээл	Зээлийн хүүгийн авлага
2024	₮'000	₮'000	₮'000	₮'000
Брайтон ХХК	-	-	131,800	1,416
Гүнд Инвестмент ХХК	-	-	471,291	3,680
Гарааны Эс Ти Эс Фүүдс ХХК	-	-	147,003	26,794
Мастерспейс ХХК	-	-	125,000	3,161
Хүлэгүүд Спорт Менежмент ХХК	100,000	1,534	-	-
Эф Эс Си Өү ХХК	191,000	34,474	250,000	1,948
Залуу Судлаачдыг Дэмжих Сан ТББ	-	-	7,792	246
Коливинг Проперти Менежмент ХХК	-	-	29,056	917
О энд Партнерс ХХК	-	-	64,700	-
	291,000	36,008	1,226,642	38,162

	Зээл	Зээлийн хүүгийн авлага
2023	₮'000	₮'000
Спортэк ХХК	66,551	223
Мэвэнт ХХК	155,999	62,930
Брайтон ХХК	125,336	494
Рийч Пойнт ХХК	39,146	495
Гарааны Эс Ти Эс Фүүдс ХХК	73,065	208
Мастерспейс ХХК	125,000	3,161
	585,097	67,511

25. Болзошгүй хөрөнгө ба бусад үүрэг хариуцлагууд

Татварын үүрэг хариуцлага

Татварын алба татвар төлөгчийн хүсэлт эсвэл эрсдэлийн үнэлгээнд үндэслэн тайлант жилээс өмнөх 4 жилийг хамруулан татвар төлөгчийн хууль тогтоомжоор хүлээсэн үүргийн биелэлтэд хяналт шалгалт хийдэг.

Татварын эрх бүхий байгууллагаас хяналт шалгалт хийх үед Компанийн удирдлагын үнэлэмжээр хийгдсэн зарим нэг үйл ажиллагаа, томоохон ажил гүйлгээ, тооцоолол төсөөллийг үгүйсгэж, хууль дүрэм, журмын хэрэгжилт нь хүлээн зөвшөөрөгдөхгүй нөхцөл байдал үүссэн үед татварын нөхөн ногдуулалт ногдуулах магадлалтай байдаг.

Компанийн удирдлага тайлант жилүүдийн татварын тооцоололдоо итгэлтэй байгаа бөгөөд эрсдэл бага гэж үнэлсэн.

25. Болзошгүй хөрөнгө ба бусад үүрэг хариуцлагууд (Үргэлжлэл)

Үнэ шилжилтийн тайлан

Компани Монгол улсын Татварын ерөнхий хуулийн шаардлагын дагуу ажил гүйлгээний үнэ шилжилтийн тайлан бэлтгэж тайлагнасан боловч зарим холбоотой талуудын ажил гүйлгээг тайлагнаагүй байгаа нь ирээдүйд татварын алданги торгууль үүсэх, татварын тохируулга хийгдэх, нөхөн татвар ногдох эрсдэлтэй.

Зээлийн авлагад хамаарах болзошгүй хөрөнгө

Тайлант жилийн эцэст 11 харилцагчаас 369,688 мянган төгрөгийн зээлийн авлагыг шүүхийн шийдвэрийн дагуу барагдуулахаар хүлээгдэж байгаа ба зээлийн бүртгэлээр 365,261 мянган төгрөг байсан. Хэрвээ шүүхийн шийдвэрийн дагуу зээлийн авлага барагдвал 4,427 мянган төгрөгийн алдангийн орлого, хэрвээ барагдуулж чадахгүй бол барьцаагүй зээлийн төлөгдөөгүй дүнгээр буюу 240,880 мянган төгрөгөөр хүлээгдэж буй зээлийн алдагдал хүлээн зөвшөөрч бүртгэнэ. Дээрх зээлтэй холбоотой барьцаа хөрөнгийг компанийн үнэлгээний дүнгээр харуулбал:

	2024
	₮'000
Биет хөрөнгө:	
Тээврийн хэрэгсэл, чиргүүл зүтгүүр	16,300
Орон сууц	31,000
Бараа материал	35,000
Эрх:	-
Ирээдүйн орлого	100,000
	182,300

Бусад тайлагналын шаардлага

Компани улирал бүр Санхүүгийн зохицуулах хороонд тусгай зориулалтын тайланг бэлтгэж хүргүүлдэг. Биднийг аудит хийж дуусгах үед 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх тусгай зориулалттай тайланг хүргүүлсэн байсан бөгөөд аудитын явцад тайлант жилийн санхүүгийн өр төлбөр, хөрөнгийг дахин ангилсан, өмчлөх бусад хөрөнгийг дахин үнэлсэн дүнгээр бүртгэснийг буцаах залруулгыг удирдлагын зөвшөөрлөөр хийсэн. Удирдлага нь тусгай тайланг дахин тайлагнаагүй байсан.

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 02 сарын 12-ны өдрийн 14 тоот улсын байцаагчийн албан шаардлагад тусгаснаар Компани тайлант онд хоёрдогч өглөгийг бүртгэлд тусгасан боловч холбогдох материалыг хүргүүлээгүй байснаас гадна итгэлцлийн үйлчилгээний төвлөрлийн тайланд бүртгэгдээгүй харилцагчийг тайлагнасан нь 2025 оны 1 дүгээр сарын тайлангаас зөрүүтэй байснаас тайланг баталгаажуулаагүй байна.

Барьцаа

Компани тайлант жилийн эцэст байсан 790,436 мянган төгрөгийн санхүүгийн өр төлбөрт 800,000 мянган төгрөгийн хэвийн зээлийн багцыг барьцаалсан.

26. Барьцаа хөрөнгө

Компани зээлийн гэрээний үүргийг хангуулах, идэвхжүүлэх зорилгоор хөрөнгө барьцаалдаг бөгөөд зээлийн барьцаанд байгаа хөрөнгийг тэнцлийн гадуур бүртгэдэг.

Тайлант онд зээлийн үүргийн гүйцэтгэлд Пено ХХК-ийн хөрөнгийг шилжүүлсэн авсан боловч газар эзэмших эрхийг хууль ёсны дагуу өмчлөх эрхийг шилжүүлэн авахад хугацаа шаардлагатай болсон. Үүнээс шалтгаалан хөрөнгийн үнэлгээ, ирээдүйн төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орж болзошгүй.

Барьцаа хөрөнгийг компанийн үнэлгээний дүнгээр харуулбал:

	2024	2023
	₮'000	₮'000
Биет хөрөнгө:		
Тээврийн хэрэгсэл, чиргүүл зүтгүүр	5,733,611	1,121,165
Орон сууц	1,378,971	1,451,500
Авто зогсоол	50,925	210,000
Бараа материал	136,000	383,850
Тоног төхөөрөмж	339,000	129,000
Эрх:		
Ирээдүйн орлого	2,029,400	-
Газар	-	120,000
Хувьцаа	240,000	453,500
	9,907,907	3,869,015

27. Тайлагналын дараа үеийн үйл явдал

2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайлан гарснаас хойш тодруулахуйц дараах үйл явдал гарсан байна.

- Компани 2025 оны 02 дугаар сарын 03-нд Мазаалай Капитал Партнерс ҮЦК ХХК-тай биржийн бус зах зээлд 2 тэрбум төгрөг хүртэлх хаалттай өрийн хэрэгслийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх буюу хаалттай бонд гаргахаар андеррайтерийн үйлчилгээний гэрээ байгуулсан байна.
- 2025 оны 02 сарын 20-ны өдөр Инвескор ББСБ ХХК-тай хийсэн 20250220-40-106/62-12 тоот репо зээлийн гэрээгээр 300,000 мянган төгрөгийн зээл авсан. Зээлийн хүү жилийн 18.5 хувь, санхүүжилт авсан өдрөөс 84 хоногийн хугацаанд төлж барагдуулна. Уг зээлд 450,000 мянган төгрөгийн хэвийн зээлийн багц, хадгаламж болон харилцах данс барьцаалсан.
- 2025 оны 03 сарын 21-ний өдөр Ви Эсти Мирай ББСБ ХХК-тай хийсэн ЗГ 25/791 тоот репо зээлийн гэрээгээр 300,000 мянган төгрөгийн зээл авсан.
- Уг гэрээгээр зээлийн хүүгийн хэмжээг жилийн 21%, зээлийн анх үүссэн хугацаанаас эхлэн зээл төлөх хугацаа 6 сарын хугацаатай байгууллагын зээлийн төлөлтийг 2025 оны 09 сарын 20-нд төлж барагдуулахаар гэрээ хийгдсэн. Уг зээлд хэвийн зээлийн багц, хадгаламж болон харилцах данс барьцаалсан 300,000 мянган төгрөгийн барьцаа гэрээтэй.